

Titulació	Tipus	Curs
Sociologia	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Maria del Mar Grieria Llonch

Correu electrònic: mariadelmar.grieria@uab.cat

Equip docent

Esperanza Bielsa Mialet

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No n'hi ha cap.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és interrogar-se sobre el coneixement des d'una perspectiva sociològica. Durant el curs ens farem preguntes com les següents: Què és allò que considerem 'coneixement' en la nostra societat? Com decideixen les persones en què creure, i sobre el què val la pena creure? Quin paper juguen institucions com la universitat en la producció de coneixement? A qui considerem expert en la nostra societat? Quina relació hi ha entre el coneixement i la realitat? i entre coneixement i conspiracions? I quin paper té el coneixement en la manera com imaginem, i com construïm, els possibles escenaris de futur?

El curs vol oferir als estudiants una caixa d'eines teòrica i metodològica per analitzar críticament com es defineix, es produeix i es difon el saber. Ens preguntarem què entenem per "coneixement" en contextos diversos (científic, professional, artístic, religiós), quins actors -intel·lectuals, experts, institucions- determinen quines narratives arriben a tenir validesa social, i de quina manera totes aquestes dinàmiques influeixen en la construcció i en la imaginació dels futurs possibles.

Ahora, aquesta matèria vol posar en evidència el paper central de la reflexió epistemològica per a la pròpia tasca investigadora i de reflexió sociològica. Per això, combinarem lectures clàssiques que han donat peu a la sociologia del coneixement amb aportacions més recents que incorporen la reflexió sobre l'impacte de la globalització neoliberal, la digitalització i la "datificació" de la vida quotidiana.

Competències

- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la qualitat del propi treball.
2. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
3. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre la cultura.
4. Comparar la lectura dels fenòmens culturals des de diferents ideologies presents en la realitat social d'Espanya i de Catalunya.
5. Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
6. Definir els conceptes sociològics que interpreten els fenòmens culturals.
7. Definir els fenòmens socials subjacents a les polítiques i els conflictes culturals.
8. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
10. Explicar les interpretacions socials de la cultura d'acord amb aquests enfocaments.
11. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a la cultura.
12. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
13. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
14. Relacionar els debats entorn d'aquests enfocaments, referits a la cultura, amb el context històric en el qual han sorgit.
15. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

Blocs principals del programa:

1. Antecedents: la reflexió sociològica sobre el coneixement
2. Els intel·lectuals i els experts
3. La universitat en un context de globalització neoliberal
4. Producció i difusió del coneixement: qüestions de traducció

5. Els llindars del coneixement científic: art, astrologia i altres sabers
6. A la recerca de la veritat? Conspiracions i mobilització política
7. Al·lgoritmes i datificació de la vida
8. La possibilitat d'imaginar: el coneixement sobre el futur

El contingut específic del curs es podria modificar lleugerament durant el transcurs del mateix

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Bloc 1 i 2	20	0,8	3, 4, 6, 10, 14
Bloc 3 i 4	20	0,8	3, 6, 7, 10
Bloc 5 i 6	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Debats a classe i preparació de l'assaig	30	1,2	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Lectura i comentari dels textos	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

L'assignatura combinarà classes magistrals, seminaris de lectura i presentacions sobre temes concrets. A més, l'alumnat desenvoluparà un assaig sobre un tema que s'acordarà inicialment.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaig	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Examen Final	50	0	0	3, 4, 6, 9, 10, 11, 15
Presentació a classe	20	0	0	2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13

Avaluació contínua

Un examen (50%) organitzat en dues parts

Un assaig i/o treball que es definirà al començar el curs (30%)

Una presentació a classe (20%)

Avaluació única

Un examen memorístic (70%)

Un assaig i/o treball específic delimitat per les professores (30%)

La revisió de la qualificació final segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada.

****Serà necessari treure un mínim de 4,75 en totes les parts de l'avaluació (examen, assaig i presentació a classe) per tal de poder fer mitjana.**

****Estudiants no avaluables:** Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació, en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no evaluable.

Es considerarà no evaluable l'estudiant que no hagi presentat els treballs requerits al curs, segons s'estableix en aquesta guia docent.

Ús de la IA

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament per a tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, la traducció o el refinament del llenguatge. No es permet l'ús d'IA per generar o estructurar el contingut argumentatiu principal sense autorització prèvia del professorat.

L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades o en quines parts s'ha utilitzat IA, especificar les eines emprades i incloure una breu reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i en el resultat final.

La manca de transparència en l'ús d'IA en activitats avaluables es considerarà una falta d'honestat acadèmica, i podrà comportar una penalització parcial o total, o sancions més greus en casos de major gravetat.

Bibliografia

- ADLER-NISSEN, Rebecca; KROPP, Kristoffer, *A Sociology of Knowledge of European Integration*, London/New York: Routledge, 2016.
- BERGER, Peter L. ; LUCKMANN, Thomas. *La construcció social de la realitat : un tractat de sociologia del coneixement*. Barcelona: Herder, 1996.
- BUTTER M (2014) *Plots, Designs, and Schemes: American Conspiracy Theories from the Puritans to the Present*. Berlin: Walter de Gruyter.
- DESPRET, V. *¿Qué dirían los animales... si les hiciéramos las preguntas correctas?*, Madrid: Cactus, 2018.
- DESPRET, V. *A la salud de los muertos*, Madrid: La oveja roja, 2016.
- ELEN-ZIYA, H., & GIORGI, A. (Eds.). (2022). *Populism and science in Europe*. Springer Nature.
- FRASER, Heather; TAYLOR, Nik. *Neoliberalization, Universities and the Public Intellectual*. London: Palgrave Macmillan, 2016.
- HACKING, Ian. *¿La construcción social de qué?*. Barcelona [etc.]: Paidós, cop. 2001
- HARAMBAM, J. (2020). *Contemporary conspiracy culture: Truth and knowledge in an era of epistemic instability*. Routledge.

- HESS, Charlotte ; OSTROM, Elinor (eds.). *Los bienes comunes del conocimiento*. Madrid :Traficantes de Sueños, 2016.
- HOROWITZ, I.L. , *Historia y elementos de sociología del conocimiento*, Buenos Aires: EUDEBA, 1964.
- LAKOFF, George ; JOHNSON, Mark. *Metáforas de la vida cotidiana*. Madrid: Cátedra, DL 1986
- LÖWY, M., *¿Qué es la sociología del conocimiento?*, México: Fontamara, 2000.
- MANHEIM, K. *Ideología i Utopia*, Barcelona: Ed.62, 1987.
- MANNHEIM, Karl. *Ideología y utopía: introducción a la sociología del conocimiento*. México,D.F.: Fondo de Cultura Económica, 2010.
- MERTON, R.K. Estudios sobre sociología de la ciencia a R. K. Merton, *Teoría y estructuras sociales*, México: FCE, 1965.
- MERTON, Robert K., *La sociología de la ciencia: investigaciones teóricas y empíricas*, Madrid:Alianza Universidad, 1977.
- PFADENHAUER, M. *The New Sociology of Knowledge: The Life and Work of Peter L. Berger*, New York: Routledge, 2013.
- SCHÜTZ, A. *Estudios sobre teoría social*, Buenos Aires: Amorrortu, 1974.
- SEARLE, J. R. *La Construcción de la realidad social*, Barcelona: Paidós, 1997
- SEARLE, John R. *La construcción de la realidad social*. Barcelona [etc.]: Paidós, 1997
- SIEGEL, K., *Women's Autobiographies, Culture, Feminism*, New York: Peter Lang, 2011.
- STEPANOVA, M. *En memoria de la memoria*, Madrid, El acantilado, 2022.

Programari

No hi ha un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt